

Országos Kórházi Főigazgatóság

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Dr. Páva Hanna

A minősítő beosztása: igazgató

JAVÍTÁSI – ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

Központi írásbeli vizsgatevékenység

54 720 03 Gyógyszertári asszisztens

2021. szeptember 07.

A vizsgafeladat időtartama: 90 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 33%

OKFŐ

T Á J É K O Z T A T Ó

az értékelő tanár részére

- A vizsgázó csak a kiosztott feladatlapon, illetve a vizsgaszervező által biztosított, a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott pótlapon dolgozhat.
- Tévedés esetén csak az egyértelmű javítás - a helytelen válasz áthúzása, a vizsgázó aláírásával és a dátummal ellátva - fogadható el.
- Az írásbeli vizsgatevékenység értékelése a központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot a javítást végző tanár!
- A csillaggal (*) jelölt kérdéseknél a javítási-értékelési útmutatótól eltérő, de tartalmában azonos/szakmailag megfelelő egyéb helyes megoldás is elfogadható a ponthatáron belül.
- A feladatlap szerkesztésénél Dr. Fábián Pál – Dr. Magasi Péter Orvosi Helyesírási Szótár (Akadémia Kiadó, Országos Orvostudományi Információs Intézet és Könyvtár Budapest, 1992.) útmutatásait vettük figyelembe.
- Az elnevezések tekintetében a VIII. Gyógyszerkönyv és a FoNo VII. szabályai az irányadók, egyéb tekintetben a Ph. Hg. VII-VIII. és FoNo VII. irányelvei a mérvadók.
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

80 - 100 (%)	- jeles
60 - 79 (%)	- jó
50 - 59 (%)	- közepes
40 - 49 (%)	- elégséges
39 - 0 (%)	- elégtelen

Maximálisan adható
pontszám:

1.

6 pont

Írja le az alábbi latin kifejezések magyar jelentését!

Emeticum: ...*hánytató*...

Antimycoticum: ...*gomba elleni szer*...

Antisepticum: ...*fertőtlenítő*...

Diureticum: ...*vizelethajtó*...

Carminativum: ...*szélhajtó*...

Hypnoticum: ...*altató*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

2.

5 pont

Húzza alá a folyékony halmazállapotú gyógyszerformákat!

- Unguentum
- Nasogutta
- Oculentum
- Linimentum
- Oculogutta
- Decoctum
- Sparsorium
- Glubulus
- Solutio
- Pulvis

(Csak az 5 helyes válasz együttes aláhúzása esetén adható pont! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

3.*

8 pont

Nevezzen meg a tablettakészítés segédanyagai közül nyolcat!

- *töltőanyagok*
- *kötőanyagok*
- *dezintegráló anyagok*
- *gördülékenység fokozók*
- *tapadásgátlók*
- *adszorpciós anyagok*
- *nedvességmegtartó anyagok*
- *antiadhéziós anyagok*
- *oldódást késleltető anyagok*
- *antisztatikumok*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

4.*

6 pont

Határozza meg a felsorolt növényi hatóanyagok lehetséges hatásait/alkalmazási területeit! Írjon egyet-egyet!

Kumarin: *antibakteriális, véralvadásgátló, gyulladáscsökkentő, fényvédő, fotoszenzibilizáló*

Szaponinok: *köptető, antibakteriális, antifungális, antivirális*

Szteránvázas glikozidok: *szívre ható glikozid, pozitív inotrop hatás, szívfrekvencia csökkentő hatású (javítja a szívizom O₂ ellátását), szívelégtelenség terápiája*

Flavanoidok és antocianinok: *antioxidáns, szív- és érrendszeri betegségek prevenciója, terápiája*

Antrakinon glikozidok: *hashajtó, perisztaltika fokozó*

Szeszkviterpén keserűanyagok: *étvágyjavító, emésztést elősegítő*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

5.

6 pont

Nevezze meg latinul a receptúrai előíratban előforduló számneveket!

XX.: ...*viginti*...L.: ...*quinginta*...VIII.: ...*octo*...M.: ...*mille*...C.: ...*centum*...XL.: ...*quinginta*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

6.*

4 pont

Írja le a másodlagos prevenció célját/lényegét!

Szűrővizsgálatok segítségével a rejtett betegségek korai feltárása, mely már kialakult, de még panaszokat nem, vagy alig okoz, annak érdekében, hogy a mielőbbi hatásos kezelés megkezdődhessen.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

7.*

5 pont

Soroljon fel a filmkötszerek alkalmazásának hátrányai közül ötöt!

- *a sebváladékra impermeábilisak*
- *néha nagy folyadékgyülem keletkezhet alattuk*
- *beletapadhatnak a sebbe*
- *exsudatív sebekre nem megfelelőek*
- *nem használhatóak nyílt sebekre*
- *nem használhatóak harmadfokú égési sebekre*
- *nem használhatóak fertőzött sebekre*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

8.

7 pont

Írja le a nedves granulálás lépéseit!

1. *a porkomponensek homogenizálása*
2. *nedvesítés*
3. *gyúrás*
4. *szemcsésítés*
5. *szárítás*
6. *regranulálás*
7. *aprítás*

(Csak a helyes sorrend esetén adható pont!)

9.

7 pont

Csoportosítsa az alábbi eszközöket a megadottak szerint! Írja a helyes válasz sorszámát a megfelelő helyre!

1. bougie gép
2. épület
3. gyári gyógyszerkészítmények
4. salgó polc
5. mensura
6. manipulátor
7. szellemi termékek

Állóeszköz: ...*2., 4., 6., 7.*...Forgóeszköz: ...*1., 3., 5.*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

10.*

3 pont

Határozza meg a gyógyszergazdálkodás fogalmát!

Az a tevékenység, amellyel a forgalomban lévő gyógyszereket a mindenkori egészségügyi igényeknek megfelelő mennyiségben biztosítják.

11.***8 pont**

Nevezze meg a laboratóriumi gyógyszerkészítés során használatos dokumentumot és annak adatait!

A dokumentum megnevezése: *Laboratóriumi (munkakönyv) napló*

A dokumentumban kötelezően rögzítendő adatok:

- *sorszám*
- *az előállítás dátuma*
- *az előállított gyógyszer neve*
- *felhasználhatósági határidő*
- *az előállított gyógyszer mennyisége*
- *a gyógyszerkészítő gyógyszerész neve és kézjegye*
- *a közreműködő asszisztens neve és kézjegye*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

12.***3 pont**

Soroljon fel az asszisztens áruátvétellel kapcsolatos feladatai közül hármat!

- *a számlán szereplő és az érkezett árumennyiség egyeztetése*
- *az áru sértetlenségének ellenőrzése*
- *a számla aláírása*
- *a számla lebélyegzése*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

13.**3 pont**

Írja le az ízjavítás lehetséges módjait a gyógyszerkészítés során!

- *ízjavítás a gyógyszerforma megváltoztatásával*
- *ízjavítás a farmakon megváltoztatásával*
- *ízjavítás az ízérzés befolyásolásával*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14.

5 pont

Jellemezze az emulziókat és a szuszpenziókat a megadott szempontok alapján!

- Halmazállapot alapján: *folyékony gyógyszerformák*
- Felhasználás módja szerint: *egyaránt készülhetnek külsőleges és belsőleges használatra*
- Besorolás anyagszerkezeti szempontok alapján: *mindkét gyógyszerforma a heterogén diszperz rendszerek csoportjába tartozik*
- Kiszerezésükre vonatkozó szabályok: *megfelelő méretű folyadéküveg kiválasztása, mely lehetővé teszi az összerázást*
- Használatukra vonatkozó utasítások: *használat előtt felrázandók*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

15.*

6 pont

Nevezze meg és jellemezze a generalizált epilepsziás rohamok típusait!

Kétoldali motoros jelenségekkel járó rohamok. Ide tartoznak a rövid – absence tudatzavarral járó rohamok, a myoclonusos epilepsziák, mely során napi több száz roham is bekövetkezhet.

Tónusos-clonusos roham (grand mal): végig terjed az egész testen, nyálelválasztás fokozódik, esetenként önkéntelen vizelet- és székletürítés következhet be. A roham során eszméletvesztés, tónusos feszülés, majd clonusos görcsök jelentkeznek.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

16.***7 pont****Jellemezze az Adeps solidus-t a megadott szempontok alapján!**

Technológia:

- *a kúpok előállításakor vivőanyagként használatos*
- *öntéssel történő kúpkészítéshez alkalmazzák*

Szín és állomány:

- *fehér, vagy kissé sárgás színű*
- *reszelék, vagy pasztilla formájában kerül forgalomba*

Olvadáspontja:

- *34-38 °C*

Dermedéspontja:

- *27-30 °C*

Felhasználás módja:

- *végbélkúpok és hüvelykészítmények előállítására alkalmazhatjuk
(testhőmérsékleten megolvadó tulajdonságú)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17.**3 pont****Egészítse ki az alábbi mondatokat!**

A*gyógyszertan*..... az élő szervezetek és a működésüket befolyásoló anyagok kölcsönhatásaival foglalkozó tudomány. A gyógyszerek az előállítás alapján*törzskönyvezett gyári*..... készítmények és ...*magisztrális*..... készítmények lehetnek.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

18.***8 pont**

Soroljon fel a gyógyszerekkel folytatott nagykereskedelmi tevékenységek szakmai feltételei közül nyolcat!

- *személyi és technikai feltételeknek megfelelő székhely/telephely*
- *az átvévő előtereknek védelmet kell biztosítani a szállítmány számára az időjárás hatásaitól*
- *a szokásostól eltérő körülmények közötti tárolást igénylő termékek számára biztosítani kell a tárolás feltételeit*
- *biztosítani kell a Magyar Gyógyszerkönyv által előírt tárolási paramétereket*
- *a tároló területeknek tisztának, hulladéktól, portól, rovaroktól, rágcsálóktól menteseknek kell lenniük*
- *a lejáratí túli termékeket el kell különíteni a felhasználható készletből*
- *a sérült csomagolású gyógyszereket vagy azokat, amelyeknél szennyeződés gyanúja áll fenn, el kell távolítani az értékesíthető készletből*
- *a minőségi hibás és a forgalomból kivont, lefoglalt termékeket „nem megfelelő” jelzéssel kell ellátni, és tárolásukra elkülönített helyet kell biztosítani*
- *a nem vizsgált, nem minősített termékeket karanténban kell tárolni*
- *az átvévő, mintavételező, vizsgáló, csomagoló, árukiadó tevékenységekhez a rakterülettől elkülönített helyiségeket kell biztosítani*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)